

Verslag vogelreis Turkije

16 sept. – 22 sept. 2006.

In 2005 had ik al met Cor Kes van de vwg. Koudekerk het plan opgevat om in het najaar van 2006 de roofvogeltrek in Istanbul te gaan volgen. De aanleiding was ondermeer dat je in de krant regelmatig advertenties van Corendon leest dat je al voor 19 euro naar Istanbul kunt vliegen als je op het juiste moment boekt.

Via Internet heb ik in de gaten gehouden wanneer boeking voor medio september 2006 mogelijk was en in december was het zover. Op mijn mailtje met wat ik van plan was hebben Ab Steenvoorden en Jan Jacobs, evenals ik lid van de Noordwijkse vwg, gereageerd met de boodschap dat zij wel mee wilden. Carol Honsbeek (vwg. Koudekerk) had al eerder laten weten van de partij te zijn.

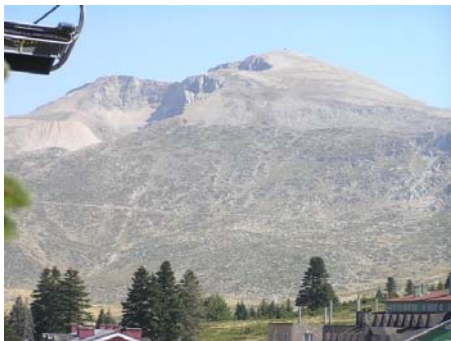
De boeking was op dat moment het belangrijkste, het programma zouden wij later invullen. Voor de vlucht waren wij p.p.108 euro kwijt (2x 19 euro + luchthavenbelasting etc.). Corendon vliegt vanaf Eindhoven naar Sabiha Gökçen airport op het Aziatische deel van Istanbul.

In eerste instantie was het de bedoeling om vier dagen vanaf de bekende uitkijkheuvels (de Gamlica's in het Aziatische deel van Istanbul), de roofvogeltrek te volgen maar al snel kwam het idee op om, als je toch in Turkije bent, ook naar andere gebieden te gaan. Uit de diverse reisverslagen die op het internet te vinden zijn en uit het boekje Finding Birds in Western Turkey van Dave Gosney bleek dat de streek ten westen van Bursa ook interessant is. Om vanuit Bursa de vogelgebieden Uludag, Kus Cenneti aan het meer Manyas (ook wel Kus-) Gölü, Koycaçay delta en het meer Apolyont (ook wel (Ulubat-) Gölü te kunnen bezoeken hadden we ook eigen vervoer nodig, vandaar dat we bij Hertz op het vliegveld een auto hebben gehuurd. Zowel de hotels (2 nachten Bursa en 3 nachten Istanbul) als de auto hebben wij van tevoren via internet geregeld.

Het plan was om al vogelend langs de kust van de zee van Marmara naar Bursa te rijden en in de twee daarop volgende dagen de eerder genoemde gebieden bij Bursa te bezoeken. De resterende twee dagen waren voor het volgen van de roofvogeltrek in Istanbul.

Maar zoals het zo vaak gaat moesten we het programma aanpassen. De reden was dat wij een dag tevoren hoorden dat onze vlucht geannuleerd was en dat we nu i.p.v. om 08.15 uur om 18.30 uur zouden vertrekken. Het gevolg was dat we nu pas om 23.30 uur in Istanbul arriveerden en dat we midden in de nacht 230 km naar Bursa moesten rijden, waar we om 03.00 uur aankwamen. Bursa is een stad van 1,5 miljoen inwoners en hoe je dan het hotel moet vinden? Dus hebben we daar de eerste taxi die wij zagen voor ons uit laten rijden naar het hotel.

Omdat de nacht nog maar kort was hebben we toen besloten de eerste dag naar de Uludag te gaan omdat dit dichtbij was.

De Uludag is een bergketen van 2500 m hoog (Nationaal Park) en is bekend om het voorkomen van de Turkse boomklever en roodvoorhoofdkanaries.

De volgende ochtend zaten wij om 7.30 uur aan het ontbijt. Het hotel lag al aan de Uludag cad., zodat we snel de stad uit waren.

De route stond goed aangegeven. De weg omhoog gaat door schitterende natuur en het is de moeite waard om enkele stops te maken. Met de auto kan je tot 1800 m hoog rijden waar de weg eindigt in een skioord. Tussen de gebouwen in zijn braakliggende veldjes die interessant zijn om de kleine zangvogels en wat hogerop heb je wat kleine dennenbossen waar je de bewuste boomklever met wat geluk kunt zien. Boven de 2000 m is het kaal op wat lage begroeiing na.

De boomklever hebben we een aantal malen van zeer dichtbij gezien en ook kanaries maar wellicht waren dit Europese omdat we er geen een met rood voorhoofd hebben gezien. Juveniele misschien? Verder zaten er veel Tjif Tjaffen, grauwe vliegenvangers en enkele valse spotvogels. Bijeneters vlogen overal in het rond. Op enkele kiekendieven na hebben wij daar geen roofvogels gezien.

Om half vier zijn we weer afgezakt en hebben onderweg gebarbequed

's Avonds hebben wij rond het hotel nog een kleine wandeling gemaakt en voortreffelijke Donor Kebab gegeten.

De tweede dag in Bursa begon vroeg. We wilden op tijd bij Kus Cenneti zijn wat een afstand is van 120 km, dus waren we al om 05.00 uur onderweg. Kus Cenneti is het eerste Nationaal Park van Turkije en ligt aan de noordoost kant van het meer. In het gelijknamige dorp voor het Park zagen wij een maskerklauwier en een hop.

Voordat je bij de ingang van het park bent kom je langs het meer en hier zagen wij de eerste groep rosse pelikanen en dat op een afstand van hooguit 150m. Op de slikranden zaten veel steltlopers, o.a. steltkluten. De pelikanen vlogen op een gegeven moment verder weg en dat was een fantastisch gezicht.

Het park zelf bestaat hoofdzakelijk uit wilgenbossen en het deel waar je in kunt is niet groot. Wel staat er een mooie vogeltoren met uitzicht op het meer. Hier zagen we naast veel rosse ook 3 kroeskoppelikanen. Op het grasveld bij het informatiegebouw liet een draaihals zich van dichtbij bekijken.

Om ca. 11.00 uur zijn wij richting de Koycaçay delta gegaan, eerst terug richting Bursa en dan bij Karacabay linksaf richting Bayramdere, een afstand van ca. 60 km. Bij een bakker in K. hebben we broodjes gekocht omdat het ontbijt erbij in was geschoten. De route naar de delta is erg mooi. Je rijdt tussen beboste heuvels door en ook hier is af en toe een stop zeer de moeite waard. Af en toe loopt de weg langs de rivier die vanaf het meer Apolyont naar de zee stroomt. Hier zagen wij o.a. een steppebuizerd en weer veel bijeneters. Volgens het boekje van Dave Gosney moet je in een haakse bocht rechtdoor een zandweg in maar die hebben wij in eerste instantie gemist. Later bleek de weg zo slecht dat we nog 3 kilometer moesten lopen om bij de zee van Marmara te komen. Omdat we hier geen puf in hadden en ook nog het meer Apolyont Golu wilden bezoeken zijn we omgekeerd.

Om bij dit meer te komen hadden we toch gauw een uur nodig maar het was de moeite waard. Aan de westkant van het meer gaat de weg over een dijk zodat je een goed uitzicht hebt. Je kijkt uit over rietvelden met daartussen plasjes die grotendeels begroeid zijn met waterlelies. Het meer zelf is tamelijk ver weg.

Nog voor de dijk zat een ralreiger op 4 m afstand van de auto. Iets verder vloog een woudaapje voorbij en zaten er dwergaalscholvers in een vaart onderaan de dijk. In de bossages tussen de dijk en het meer zaten 10.000-en Spaanse mussen die heen en weer vlogen naar het aangrenzende bouwland. In de plasjes zaten ondermeer witoogenden en veel dodaarsen. Aan het eind van de dijk (ca. 4 km.) stroomt een gekanaliseerde rivier verder richting zee en behalve ijsvogeltjes zagen we hier ook kwakken en een kleine zilverreiger.

Aan het eind van de dag zijn we met een veerboot van Yalova naar Pendik bij Istanbul gevaren, een vaartocht van ongeveer twee uur. In Y misten we net de boot maar de wachttijd hebben we benut om wat te eten en naar de vogels in de haven te kijken. Naast geelpootmeeuwen zaten hier ook zwartkopmeeuwen en grote sterns. Bij aankomst was het al donker en gelukkig wisten we zonder problemen het vliegveld te vinden. Na de auto te hebben ingeleverd zijn we met een bus naar het centrum van Istanbul gereden en verder met twee taxi's naar ons hotel gegaan waar we om ca. 22.30 uur arriveerden.

De eerste dag in Istanbul wilden we naar Sariyer Hill.

S.H. ligt aan de westkant van de Bosporus en is ongeveer 3 kwartier rijden met de bus vanaf Kabatas, een wijk ten noorden van het centrum. Je komt hier door eerst met de tram naar K te gaan en dan de bus naar S.H. te nemen.

Als je op de juiste plek uitstapt (zie boekje van D.G.) kan je met een dolmus omhoog naar het punt waar je een mooi uitzicht hebt over de heuvels aan de westkant en de Bosporus en de Zwarte Zee (ver weg) in het noord - oosten.

Na het ontbijt (07.00 uur) zijn we naar het busstation bij de haven gelopen (ca. 10 minuten). Direct bij het hotel zagen we op de straat de eerste palmtortel en zaten er tientallen alpengierzwaluwen in de lucht.

De tocht met het openbaar vervoer was een belevenis op zich. De bus rijdt langs de Bosporus en passeert prachtige oude houten paleizen. Vanuit de bus zagen we de eerste Yelkouan pijlstormvogels. In Sariyer moest de dolmus die ons naar boven bracht soms hellingen nemen van naar ik schat 20 % wat moeizaam in de eerste versnelling lukte.

Het begon licht te regenen toen wij boven kwamen. Na even onder een afdak te hebben geschuild zijn we naar een cafe in het dorp gelopen waar we onder een parasol oploskoffie hebben gedronken. Gelukkig werd het gauw droog en konden we onze uitkijkposities innemen.

De roofvogels bleven weg maar er zat in de struiken op de berghelling zoveel klein spul dat het toch de moeite waard was om te blijven. Kleine- en grauwe vliegenvangers, kleine zwartkoppen, gekraagde roodstaarten, roodborsttapuiten, tapuiten zaten er volop.

Het weer werd wel steeds beter maar behalve 3 plaatselijke boomvalken en een balkansperwer die een aantal malen vlak voor ons langs vloog was er geen roofvogeltrek.

Om half drie besloten we het nog een half uurtje aan te zien en dan met de boot naar Istanbul terug te gaan. Ons geduld werd beloond. Het begon met drie aasgieren die heel dichtbij over ons heen vlogen. Daarna was het niet te stoppen. Schreeuwarenden, dwergarenden, 2 keizerarenden, slangenarenden, balkansperwers, bastaardarend, roodpootvalk en enkele zwarte ooievaars kwamen over ons heen. Dit duurde tot 17.00 uur, toen was het afgelopen.

Met de bus en tram zijn we teruggegaan naar ons hotel. 's Avonds hebben wij weer ergens op een terras prima gegeten.

Laatste dag in Istanbul.

Nu stond de grote Gamliça op het programma. De grote G. is een heuvel middenin het Aziatische deel van Istanbul. Op de heuvel is een park aangelegd dat erg in trek is bij de inwoners van Istanbul. Hier is ook een restaurant en een theetuin. Je hebt er een prachtig uitzicht over de stad en om er de vogeltrek te volgen is het een prima plek.

Na eerst vanuit ons hotelraam een palmtortel met jong te hebben bewonderd zijn we naar de haven gelopen. Hier zijn we met de pont de Bosporus overgestoken en vandaar verder met de bus richting grote G. gegaan. Onderaan de heuvel werden we afgezet en na een stief kwartiertje bergop lopen waren we in het park.

Hier stonden al meer vogelaars, een paar jongens uit Den Haag, Belgen, Fransen en een Turkse pensionado die er elke dag staat. De laatste vertelde dat 24 dagen terug er 47.000 zwarte ooievaars (!) waren geteld waartussen zich ook wat witte hadden bevonden. In de struiken op de helling zaten een Syrische bonte specht en kleine- en grauwe vliegenvangers.

Met tussenpozen kwamen er de hele dag steeds groepen balkansperwers, schreeuwarenden, slangenarenden, dwergarenden en zwarte ooievaars over. Apart was ook een groep bijeneters en alpengierzwaluwen en 2x een zwarte wouw. Tussen de middag hebben we in het restaurant gegeten (als je er eens komt kies dan voor het stoofpotje, voortreffelijk!). Terug naar het hotel weer met de bus en de pont. Al de dagen dat wij in Istanbul waren was het openbaar vervoer gratis. Wat de reden was weten we niet, wel dat dit ook veel Turken niet bekend was.

De volgende dag stond alleen de terugreis gepland. Van het thuisfront hadden we intussen vernomen dat ons vliegtuig niet om 08.30 uur zou vertrekken maar om 06.30 uur. Op zich vonden we dit niet zo erg, 2 uur eerder thuis was mooi meegenomen. Via het hotel hebben we een busje geregeld om zo op tijd op het vliegveld te kunnen zijn.

Terugreis.

Om 04.00 uur vertrok het busje bij het hotel. Volgens ons heeft de chauffeur alle snelheidsrecords gebroken, we waren in ieder geval niet te laat. Toen het vliegtuig vertrok bleek al snel dat we de verkeerde richting uitvlogen en kwamen wij er achter dat er een groep passagiers opgehaald moest worden in Bodrum. Dus waren we niet 2 uur eerder thuis maar hebben we die tijd in het vliegtuig doorgebracht.

Terugkijkend hebben we vier prachtige vogeldagen gehad. Het weer was uitstekend op het regenbuitje in Sariyer na, evenals de temperatuur (24 – 28 graden). We hebben zo'n 130 soorten gezien waaronder voor de meeste onder ons aardig wat nieuwe. Door goedkoop met Corendon te vliegen loop je wellicht wat meer risico voor wat betreft de vertrek- en aankomsttijden, maar daar is de prijs dan ook naar. Juist gisteren hoorde ik over Transavia dat zij klanten 36 uur hadden laten wachten in Turkije omdat er een steward ziek was dus ook bij T. loop je risico.

De hotels waren eenvoudig maar goed. De bedden waren prima en de kamers schoon. Alle kamers hadden een eigen bad/douche en toilet. Het ontbijt hebben we 2x gemist maar dat kwam omdat we zo vroeg wilden vertrekken. In beide hotels was het 's nachts wel rumoerig

door de airco's maar ik denk dat je dat daar overal hebt. Het personeel was vriendelijk en behulpzaam.

Het programma was erg vol en achteraf gezien waren de twee dagen in Bursa te kort. In elk gebied dat wij hebben bezocht kan je zeker twee dagen doorbrengen.

De veerboten naar Yalova gaan elk uur, ook 's nachts. Hiermee bespaar je een lange rit rond de oostkant van de zee van Marmara en breng je de te rijden afstand terug tot ca. 80 km maar dat wisten we niet toen we heengingen.

Een andere mogelijkheid is om met de boot van Istanbul naar Bandırma v.v. te gaan (duurt ruim 4 uur) en daar een auto en hotel te reserveren, maar als dan een vlucht wordt geannuleerd of gewijzigd zit je zeker in de problemen, deze boot vaart maar 3x per dag.

Ook Istanbul is een langer verblijf waard. Zelf vind ik twee dagen omhoog kijken naar roofvogels genoeg maar er is in Istanbul veel meer te zien, bijv. ook voor niet-vogelende echtgenotes, en dat hebben we nu geheel gemist. Een reden om het nog eens over te doen. De bijgaande soortenlijst is opgesteld door Ab Steenvoorden.

Voor onze trip hebben we gebruik gemaakt van

- de diverse reisverslagen die op het internet te vinden zijn
- het boekje Finding Birds van Dave Gosney en
- tips van bevriende vogelaars die er al eerder waren geweest.

De hotels waarin wij logeerden waren

- Hotel Erboy in Istanbul, www.erboyhotel.com
- Boyuguzel Thermal Hotel in Bursa, www.bursa.turkeyhotelstours.com

De totale kosten van de trip bedroegen ca. 450 euro p.p. Als je meer informatie wilt bel mij dan gerust.

Tel: 0624813406

Noordwijk, 6 oktober 2006

Aad Bijl

